

A SÍNEK MENTÉN...

⊕ SZÖVEG: KŐSZEGI MARGIT–BUDA LORINA, KÉP: KÁLLÓ PÉTER

Decemberben hivatalosan is elhangzott a mérőldkőnek tekintett adat: 2015-ben több mint 1 millió menekült és migráns lépett Európába. A vándorló tömegek a Földközi-tengert átszelve érkeztek, főként délkeleti irányból, leginkább Törökország felől, és csupán töredékük választotta a végig szárazföldi útvonalat. Görögország partjainál 800 ezernél is többen léptek földrészünkre, további 200 ezer ember Olaszországban, Máltán és Cipruson. Az Eurostat adatai szerint tavaly közel 950 ezer ember kért közülük menedékjogot az Európai Unióba

FENNAKADVA A HATÁRON

Magyarország egyik pillanatról a másikra illegálissá tette a határátlépést. Egyik nap a kigyózó sorokban érkezőket még fogadják a síneknél nyitott határon, másnap már büntetendő, amit elkövetnek. Ők az elsők, akiket a határőrség elfogott. Gyors tárgyalás és kitoloncolás vár rájuk. Ez persze csak készletheti továbbhaladásukat (balra)

RÖVID MELEGEDŐ

Az őszi nappalok kellemesek, de az éjszakák már kezdenek hűlni. A kezdetleges, helyenként útkereszteződésben kialakított, ideiglenes táborokban nincs tüzelő. A rendőrök természetesen nem engedik, hogy a határon megrekedtek az élő fákat használják, ezért fölösleges ruhadarabok égő foszlányainál melegsznek, és várják, hogy továbbmehessenek

Fegyveres konfliktusok a háttérben

A migrációs hullám legfőbb mozgatója az évek óta húzódozó szíriai konfliktus, de Afganisztán és Irak területéről is sokan választották a menekülést.

Szíriában 2011 márciusában indultak tüntetések a demokratikus átalakításért. Minél kíméletlenebbül lépett fel a karhatalom a tüntetők ellen, annál inkább eszkalálódtak az utcai tömeges megmozdulások. Az országos ellenállási mozgalom, amely az elnök lemondását követelte, fegyverrel is védekezett a kormányzat erőivel szemben. A konfliktus polgárháborúvá nőtte ki magát, az erőszak romba döntötte a városokat, s a nagyhatalmak által meghúzott mester-

séges határok között felszínre hozta az etnikai és vallási feszültségeket, a különböző politikai és gazdasági csoportok érdekellentéteit. A dzsihadista csoportok – köztük az Iszlám Állam terrorszervezet – megjelenésével a konfliktus átlépte Szíria határait, nemzetközi katonai beavatkozást gerjesztett. Az Egyesült Államok által vezetett koalíció mellett Oroszország is légitámadásokat hajtott végre az ország területén.

A harcok miatt több mint 4 millió ember menekült el Szíriából a szomszédos államokba. Legnagyobb számban Törökországban (2 millió fő felett), Libanonban (1 millió fő felett), valamint

Jordániában (600 ezer fő felett) regisztráltak szíriai menekülteket. A törökországi belpolitikai fejlemények hatására egyre inkább ellehetetlenülő ottani menekült-lét és a közeli hazatérés szertefoszló reménye miatt 2015 nyarától rendkívül sokan választották a viszontagságos utat a biztonságot jelentő, távoli Európa felé. Ugyanígy a dzsihadista csoportok kegyetlen megtorló akciói Irak és Afganisztán területéről is jelentős menekültáradatot indítottak el, nem adva más lehetőséget a túlélésre.

A Földközi-tengeren való kockázatos átkelést számos, Afrikából érkező menekült is vállalta. A kor-

mányzat kegyetlensége és a gazdasági nehézségek miatt véstesen romló életkörülmények a távoli Eritreából tömegeket készítettek az elvándorlásra, míg az iszlamista Boko Haram szervezet fegyveres támadásai Nigériából indították el a menekültáradatot.

A vándorló tömegek mozgásba hozták a balkáni országok lakosságát is. Megélhetési nehézségekre hivatkozva, főként Koszovóból és Albániából csatlakoztak migránsok az európai uniós országokba (elsősorban Németországba) igyekvő menekültekhez, és hazájukat elhagyva menedékjogot kértek az Unióban.

IDEIGLENES ZUHANYZÓ

A szerbiai oldalon, Szabadkánál egy elhagyott téglagyár területén áll egy nem hivatalos gyűjtőtábor. Néha több ezren, máskor csak néhányan lézengenek errefelé, de találnak fedelet a fejük fölé. Vannak, akik hosszabb ideig maradnak, mert fáradtak és félnek magyar területre lépni. Mindenki bizonytalanságban vergődik: hindu, muszlim és keresztény

UNHCR

Az ENSZ menekültekért felelős szervezetének megtépzott ingyenpokróca. A látvány akár jelképe is lehetne az egész menekültválságnak

(balra fent)

SZABADKAI ILLEGÁLIS SZEMÉTTÁROZÓ

Nemcsak a helyi kukázók, hanem a menekültek is találnak élelmet és használható holmikat. Az itteniek azonban agresszíven védik területüket, hogy az idetévedt migránsok ne „rabolják le” a termést

HÁBORÚTÓL SÚJTVA

Szétégett arcú kislány sétál a síneken a szerb–magyar határon. A látvány borzasztó, de a gyerek számára zavarba ejtően természetes. Kihívó, dacos tekintete még inkább megerősíti az emberben az érzést, hogy rendkívül nyomós ok magyarázza menekülésüket. Angolul jól beszélő édesapja elmeséli, hogy az utolsó pillanatig kitartottak, és nem akarták elhagyni az otthonukat, de amikor felrobbantották a házukat, odalett mindenük, egyetlen kislányuk majdnem a romok közt maradt. Két éve indultak útnak

ÉLES KONTRASZT

A hazánkba érkező menekültek hatalmas médiavisszhang mellett, gyakorlatilag kamerák kereszttüzeiben léptek át a határon. Itt épp az akkor frissen debütáló m1 hírcsatorna stábjá nézi döbbenet az emberáradatot

A FELNŐTTÉ VÁLÁS ÚTJA

A tűző Nap ellen jól véd az olcsó iglusátor, a gyermekek pedig gyorsan felnőnek a vészterhes, embert próbáló helyzetekben. Ez a kisfiú édesanyja és testvérei számára próbál árnyékosabb helyet biztosítani

IDEGENEK, IDEGEN HELYEN

A Keleti pályaudvart is elárasztották a déli határról akkor már vonattal érkező, messziről menekülő emberek. A nemrég átadott pályaudvarrész új műkö borítása megtelt. Az aluljáró – hacsak rövid időre is – családok otthona lett: sátrakban, pokrócokban próbálták átvészelni a hűvös, őszi estéket. Ikonikus pillanatok ezek, amikor két, eltérő kultúra találkozik, és a nyomás alá került nem tud mit kezdeni az érkezővel

EGYEDÜL A VILÁGBAN

Meggyötört emberek, felnőttek, nők és legfőképpen gyerekek lépik át a határt

HIVATALOSAN KÉSZÜLETLENÜL

Csecsemőt és édesanyját segíti le egy önkéntes a Nyugati pályaudvarnál a buszról. A higiéniai viszonyok miatt egy egyszerű hasmenésjávány ment végig az itt összezsúfolt emberek között, pánikot okozva. A kikerülő rendőrök és egészségügyiek buszokra terelték a menekülteket, ám az intézkedés előtt sokan elszöktek, mert megijedtek a hatósági következményektől. Rádásul eleinte maguk a rendőrök sem tudták, mit kell ilyenkor tenni. Jól illusztrálja a helyzetet, hogy mennyire készületlenül érte a városvezetést az egyébként már jó ideje a határaink felé tartó menekülthullám

Az iszlám világ válsága – a közös Európa válsága?

Az Európába érkező menekültáradat szoros összefüggésben áll azzal a néhány évtizede tartó, az iszlám országokban zajló átalakulási folyamattal, amelynek során radikális, a nyugati világgal szemben ellenséges indulatokat tápláló, ún. iszlamista, dzsihádisták csoportosulásai robbantanak ki fegyveres konfliktusokat, és lépnek fel a korábban évtizedekig szilárd, diktatórikus rendszerű államhatalommal szemben. Mivel a nyugati világ egyes érdekköréi számára meg-

felelő nézeteket képviselnek, ezért széles körben kaptak publicitást azok az elméletek, amelyek az iszlám demokráciaellenességét igyekeznek alátámasztani. Sajnos az ilyen jellegű gondolatok gyakran válnak a gyűlöletkeltés eszközeivé, és nehezítik az együttélést egy olyan történelmi helyzetben, amikor a szélsőséges szervezetek erőszakos akciói a nyugati társadalmakat is elérik.

Sokkal inkább a realitások talaján állnak azok az

elemzések, amelyek rávilágítanak arra, hogy éppen a szabadságjogok eltiprása és a diktatórikus rendszerek elhibázott gazdaságpolitikája hatására lehetetlenül elszéles társadalmi rétegek helyzete az iszlám országokban, ami a kormányzattal szembeni radikális irányzatok erősödését is maga után vonja. A menekültek áradata pont azt a nyilvánvaló emberi érzést bizonyítja, hogy az iszlám hívők is békére és stabilitásra vágnak.

A migrációs válság nyomán ismét nagyobb erőre kapott az euroszkepticizmus, ahogyan a nyugati civilizáció válságát és bukását előrevetítő véleménye is mind markánsabban jelenik meg a médiában.

Az egységes Európa gondolata és az európai kultúrkör is számos válságot megélt már, az új kihívásokra új válaszok születnek, amelyek remélhetőleg megőrzik a világháborúk utáni Európa legfőbb célját: a béke és a stabilitás megőrzését. ☺